ANG Bayan
Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo
Edisyon nga Hiligaynon
Tuig LVI No. 4
Pebrero 21, 2025
www.philippinerevolution.nu

EDITORYAL

Pakigbatuan ang pagpang-atake sang demonyo nga imperyalistang US

Isa ka bulan pa lang halin sang magpungko si Donald Trump bilang presidente sang United States of America, apang wala-tuo na ang iya pagpanaruso kag pagpang-atake, kaangay sang isa ka demonyo nga daw buang agud angkunon ang tanan para sa iya kaharian. Sa iya mga deklarasyon kag mga tikang, ginkakas ni Trump ang maskara sang US bilang "tigpalapnag sang demokrasya," kag ginbuyagyag ang matuod nga nawong kag duag sang US bilang wala sang kabulusgan nga imperyalistang gahum nga nalubong sa krisis kag desperado nga salbaron ang nagakadula nga emperyo.

Sa sulod sang US, ginalaragway ang nagadalum nga krisis sa pulitika kag pagbaskog sang tendensya nga pasista, rasista kag ultra-konserbatibo, lapnagon nga ginatapakan sang gobyernong Trump ang demokratiko nga kinamatarung sang pumuluyong Amerikano. Sa mando ni Trump, pila ka puluan ka libo nga empleyado sang gobyerno ang wala sang notisya nga ginpangkakas sa trabaho, sa tabon sang "pagkinot." Ginpahulag niya ang mga armadong ahensya sang estado agud mapintas nga prisohon ukon palayason ang minilyon nga mga "iligal" nga migarante sa US.

Sa halos tanan nga bahin sang kalibutan, nagaatubang ang pumuluyo kag mga pungsod sa mga pagpang-ipit sa ekonomiya kag mga peligro sang agresyon sang imperyalismong US. Ginagamit ni Trump ang pagpatuman sang taripa sa baligyaanay, pagbawi ukon pag-ipit sang mga ayuda militar kag pang-ekonomiya, batuk sa mga pungsod nga luyag niya ipiton, pasundon ukon paluhuron sa iya mga dikta.

Nagpatuman si Trump sang dugang nga mga taripa batuk sa mga produkto sang Canada, Mexico kag China sa pagtinguha nga ipiton ang mga ini agud ihatag ang iya gusto. Kadungan sini, nagdeklarar si Trump sang kagustuhan niya nga ipaidalum ang Canada bilang ika-51 nga estado sang US. Gin-anunsyo man niya ang plano nga kuhaon ang kontrol sa Panama Canal halin sa Panama tungod kuno ginapaburan sini ang China. Nagatuga man si Trump sang gahod sa plano nga "baklon" ukon sakupon ang Greenland.

Gindeklarar man ni Trump ang iya plano nga "kuhaon ang kontrol" kag "panag-iyahan" ang Gaza Strip, kag palayason ang tanan nga Palestino halin sa ila duta kag puluy-an. Ini sa lubos nga paglapas sa kahilwayan kag kinamatarung sang mga Palestino sa kaugalingon nga pagbuot. Ginasulsolan ni Trump ang Zionistang estado sang Israel nga liwat padayunon ang pagpangbomba sa Gaza, bayolasyon sa kasugtanan nga untat-lupok.

Sang sini lang, ginmando ni Trump ang 90-adlaw nga suspensyon sang $64-bilyon nga mga programa nga gi-

napondohan sang USAID ukon US Agency for International Development. Ginagamit ni Trump ang ini nga suspensyon agud labi pa nga paludhon ang mga atrasado nga mga pungsod nga dako ang pagsalig sa mga programa sang USAID. Lakip sa gina-ipit ni Trump amo ang mga programa pang-ikaayong-lawas sa South Africa, nga luyag niya nga paatrason sa pagkundena sa Israel sa gyerang henosidyo batuk sa mga Palestino, kag agud punggan ini nga magpatuman sang reporma sa duta nga makadula sa kaayusan sa duta sang anay rehimen rasista.

Sa duso ni Trump, ginsugdan sang US kag Russia ang negosasyon agud kuno tapuson ang gyera sa Ukraine. Mas nga nagaklaro subong nga ang gyera nga ini isa ka "proxy war." Ginabasol subong ni Trump ang Ukraine nga "ginsugdan ang gyera", bisan pa nga ang matuod, maguday na nga ginagamit sang US ang Ukraine para sa pagsampok sa Russia. Sa pagpakig-abyan ni Trump sa Russia sa hambalanon sa Ukraine, ang lagas niya ang bentaha sang pagkontrol sa mga manggad mineral sang rehiyon, subongman, ang magtuga sang biak sa tunga sang Russia kag China, para sa estratehikong katuyuan sang US nga iligwin ang China.

Sa idalum ni Trump, padayon ang mga pwersang militar sang US sa pagpabaskog sang dalagko nga presensya sini sa Asia, partikular na sa palibot sang China, kag pagkasangkapan sa armadong pwersa sang Pilipinas kag ido-ido nga gobyernong Marcos, agud tayuyon nga garit-gariton ang China.

Sa kahangawa nga puntiryahon ni Trump ang gobyerno sang Pilipinas sang pareho sang pagpang-ipit sa iban nga pungsod, nagakarakasa subong ang rehimen Marcos nga magpahambog sa bag-o niya nga amo agud pamatud-an ang iya katampad sa imperyalismong US. Labi pa nga ginapahugot ni Marcos ang pagkahigot sang patakaran pangluwas kag kaayuhan sang Pilipinas sa interes kag heyo-pulitikal nga adyenda sang iya imperyalistang amo nga US nga palibutan kag punggan ang mas nga pagbaskog sang imperyalistang China.

Sining nakaligad nga mga senemana, ginpasingki sang gobyernong Marcos ang pagpaypay sang kalayo nga kontra-China, paagi sa pagdakup sa kuno mga "espiya" sang China sa Pilipinas (bisan pa hilway nga naga-operasyon sa Pilipinas ang mga ahente sang CIA, pareho sang magbulusok ang eroplano pang-espiya sini sa Maguindanao). Wala untat man ang mga pabula nga "pagtabog" sa "higante" nga barkong Coast Guard sang China sa West Philippine Sea (bisan pa nga naghipos lang ini sang mag-agi ang higante nga USS Carl Vinson sa mismo kadagatan teritoryal sang Pilipinas, sang magsulod ini sa tunga sang Leyte kag Mindanao, antes nag-istasyon sa Palawan).

Ginpakita sang mga tikang sang gobyernong Trump ang desperasyon sang imperyalismong US nga igiit ang kaugalingon bilang nagapanguna nga gahum sa kalibutan, sa pihak sang estratehiko nga paghuyang sini. Ginatiglawasan niya ang interes sang mga monopolyo kapitalista nga mga Amerikano nga nagahandum nga palaparon ang sakup sang impluwensiya kag kontrol sang US sa mga ginakuhaan sang dunang manggad, mga rota sang baligyaanay kag patag sang pangapital sa lain-lain nga bahin sang kalibutan.

Ang mga mapintas, bayolente kag mapangwasak nga mga tikang ni Trump nagaduso sang malaparan nga pagpakigbato sa iya paghari. Subong pa lang, madasig nga nagasingki ang kaakig sang mga mamumugon kag pumuluyong Amerikano. Bisan ang mga korte kag ahensya sang gobyerno nagapamatok sa tiraniya ni Trump. Ang nagadamo nga mga rali sa lain-lain nga bahin sang US palatandaan sang nagahorma nga dako nga bulwak sang protesta nga pat-ud nga magalamon sa rehimen Trump, sa indi magdugay.

Dapat madasig man nga maghulag ang pumuluyong Pilipino agud pakigbatuan ang pagka sunod-sunoran sang ido-ido nga rehimen Marcos, pamatukan ang pagpasilabot sang US, kag pakigbatuan ang pag-ganoy sa Pilipinas sa mga kagamo nga ginatuga sang US para sa kaugalingon sini nga interes, ilabi na sa kontra nga karibal sini nga China. Padabdabon ang espirito sang patriyotismo sang pumuluyong Pilipino agud isulong ang inaway banwa agud ipakig-away ang matuod nga kahilwayan sang pungsod, kag tapuson ang kontrol kag dominasyon sang imperyalismong US nga amo ang pinakadako nga ugat sang kaimolon kag pag-antus sang pumuluyong Pilipino. AB

ANG Bayan

Tuig LVI No. 4 | Pebrero 21, 2025

Ang Ang Bayan ginabantala sa lenggwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray, Ingles kag Espanyol. Nagabaton ang Ang Bayan sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomendasyon sa ikauswag sang aton pahayagan.

Nilalaman

Editoryal: Pakigbatuan ang pagpang-atake sang demonyo nga imperyalistang US 1
USAID, instrumento sang imperyalismong US 3
Mga aksyon gerilya sa Rizal, Mindoro kag Negros 3
Orkids para kay Ka Maria Malaya 4
Ang panghangkat sang kabuhi sa rebolusyon 5
Paglapas sa mga kinamatarung sang bata 6
87th IB, berdugo sang Samar 7
Wala unta nga kalakasan sang 62nd IB 8
Pagka-inutil, kasakon, nagpalala sa shear line 8
Sa malip-ot nga pulong 9
Mga protesta 10
"Assumption of Jurisdiction" sang DOLE 10

Ang Ang Bayan ginabantala duha ka beses kada bulan sang Komite Sentral sang Partido Komunista ng Plipinas

ang.bayan@cpp.ph

USAID, instrumento sang imperyalismong US

Ginsupenso sining Pebrero sang presidente sang US nga si Donald Trump ang operasyon sang US Agency for International Development (USAID), National Endowment for Democracy (NED) kag iban pa nga kaangay nga ahensya. Ang mga ahensya nga ini direkta nga gina-uyatan sang Department of State sang US, ang departamento nga nagadumala sang relasyon pangluwas sang imperyalistang estado. Alagyan ang mga ini sang pondo para sa maka-US nga mga korporasyon, institusyon kag grupo sa sulod kag guwa sang pungsod.

Ang pagsuspenso sang pondo kadungan sa lapnagon nga kakasanay kag reorganisasyon sang burukrasya sibil nga nagalaragway sa krisis pulitika sa US. Ginaduso ini sang rehimen Trump sa katuyuan nga kontrolon sang iya hubon ang bug-os nga burukrasya kag reorganisahon ang badyet agud magserbe sa kaugalingon sini nga oligarko nga interes kag ultra-konserbatismo nga adyenda.

Sadtong 2024, naggasto ang US sang mas o menos $30 bilyon para sa USAID, mas nga magamay sa (3%) kon ianggid sa $886 bilyon nga pangkabug-osan nga gingasto sang US para sa depensa kag militar. Instrumento ini sang ginatawag nga "soft power" sang US. Ang "soft power" estratehiya para impluwensyahan ang mga desisyon sang mga estado kag pagginawi sang mga pumuluyo, grupo kag organisasyon paagi sa mapaniplang nga mga proyekto. Isa ini ka dagway sang indi direkta nga pagpasilabot, imbes nga maggamit sang pagpangpwersa ukon kalakasan. Ginagamit ini kaupod ang "hard power" ukon direkta kag mapintas nga interbensyon, pareho sang mga operasyon nga ginalunsar sang Central Intelligence Agency. Pareho nga ginagamit sang US ang "soft" kag "hard power" agud pabaskugon ang imperyalistang gahum kag pagpabilin sini sang hegemonya sa bug-os nga kalibutan.

Sang nagligad nga dekada, nangin malahalon nga instrumento ang USAID sa pagsulong sang mga neoliberal nga patakaran sa ekonomiya, pagpabaskog sang impluwensya kultural sang US, paghimulos sa dunang manggad sang mga mala-kolonya, pagduso sang mga proyektong imprastruktura sa benepisyo sang mga korporasyon sang US kag pagsulong sang seguridad kag interes militar sang US. Sa mga pungsod nga luyag kontrolon sang US, ilabi na sa Latin America, ginagamit man ang mga proyekto sini sa pagpanilag kag direkta nga pagpasilabot sa internal nga mga hambalanon sang mga pungsod.

Sa Pilipinas, ginagamit ang USAID kag pangpahamot sini nga mga proyekto agud tabunan ang mas masangkad nga ayuda militar sang US sa pungsod. Suno sa mga report, apektado ang ₱4-bilyon nga balor sang mga proyekto sang USAID sa pungsod subong nga tuig. Kapid ang pondo nga ini sa $500 milyon ukon ₱27.5 bilyon nga ayuda militar nga natalana nga ibubo sang US sa amo nga panahon.

Pareho sa iban nga pungsod, ang mga programa sini sa Pilipinas nagapakuno-kuno nga nagaduso sang "kahilwayan," "tawhanon nga kinamatarung," kag pangabuhian. Pila sa pinakamadugay nga programa sang USAID ginagamit sa pagpang-ipit sa pagpakig-away kag kapitulasyon sang paghimakas sang Bangsamoro sa Mindanao. Subongman, nagapanguna nga naga-pulos sa mga proyekto nga ini ang mga pribadong Amerikano nga mga kumpanya kag institusyon nga "kabulig" sang ahensya sa implementasyon.

Sa aktwal, nagapanguna nga ginapondohan sang US ang terorismo sang papet sini nga estado sa Pilipinas paagi sa ayuda, paghanas, kag indoktrinasyon sang reaksyunaryong hukbo sa kontra-insurhensya. Ang ginapondohan sini amo ang pagpang-ipit sa progresibo kag patriyotiko nga mga grupo kag indibidwal nga nagapakig-away sa imperyalistang dominasyon sang US kag sang ido-ido sini nga estado. AB

Mga aksyon gerilya, ginlunsar sang BHB sa Rizal, Mindoro kag Negros

NAGLUNSAR SANG MGA taktikal nga opensiba ang mga yunit sang Bagong Hukbong Bayan (BHB) sang nagligad nga mga semana batuk sa mga pwersang militar kag mapangwasak nga konstruksyon sa Rizal, Mindoro kag Negros.

Sa Rizal, ginbira sang BHB-Rizal (Narciso Antazo Aramil Command) ang tropa sang 80th IB sadtong Pebrero 17 sa Sityo Tayabasan, Barangay San Jose, Antipolo City, mga alas-3 sang hapon. Isa ka soldado ang napatay.

Madugay na nga yara sa lugar ang mga tropa sang AFP nga nagaserbe nga protektor sang mapangwasak nga Wawa-Violago Dam kag pagkwari nga nagpalayas sa mga mangunguma kag nagtuga sang grabe nga kahalitan sa kapalibutan sang Rizal.

Sa Negros Oriental, ginpatigayon sang mga Pulang hangaway ang pagsilot batuk sa nagapangkawkaw kag mapangwasak nga operasyon sang kumpanya nga ginapanag-iyahan sang dalagko nga kumprador nga pamilyang Limkaichong sadtong Pebrero 8 sa Barangay Aya, La Libertad. Ginparalisa sang yunit ang isa ka *dump truck*, isa ka pison, kag duha ka *backhoe* nga ginagamit sa pagtukod sang karsada para sa mina kag plantasyon. Ginatantya nga ₱20 milyon ang pangkabug-osan nga danyos sang operasyon.

Samtang, napaslawan ang nagsalakay nga yunit sang 4th IB nga ubuson ang ginsalakay sini nga yunit sang BHB sa Sityo Balugo, Barangay Budburan, Mansalay, Oriental Mindoro sadtong Pebrero 15. Maisog nga nagpakig-away ang mga Pulang hangaway gani nahimo nila nga halitan ang mga berdugo. Duha ang patay, lakip ang kumander sang platun, kag siyam ang pilason sa nag-atake nga kaaway.

Antes sini, indi magnubo sa apat ka soldado sang 203rd IBde ang kaswalti sa duha ka aktibo nga depensa sang mga yunit sang BHB-Mindoro (Lucio de Guzman Command) sa mga pagpangsalakay nga ginpatigayon sang militar sa San Jose, Occidental Mindoro kag Mansalay, Oriental Mindoro sadtong Pebrero 11.

Orkids para kay Ka Maria Malaya, ginapalangga nga baganihan kag hangaway sang masang pigos

Pinakamataas nga pagsaludo kag pagpasidungog ang ginhatag sang pamunuan kag bug-os nga katapuan sang Partido Komunista sang Pilipinas, tanan nga Pulang hangaway kag kumander sang Bagong Hukbong Bayan, kag tanan nga mga pwersang rebolusyonaryonaryo sang pumuluyong Pilipino, kay Ka Maria Malaya (Myrna Sularte), isa sa mga nagapamuno nga kadre sang Partido kag ginapalangga nga hangaway sang pigos nga masa sang mga mamumugon, mangunguma kag pumuluyong Lumad sang Mindanao.

Si Ka Maria, 71, napatay sa pinakaulihi niya nga pagpakig-away sadtong Pebrero 12 sa Barangay Pianing, Butuan City, sa isa ka masingki nga sumpungangay sa tunga sang Bagong Hukbong Bayan kag sang mapintas nga mga pasistang pwersa sang 901st IBde.

Kagawad siya sang Komite Sentral kag Departamento sa Pulitika. Katapo man siya sang Komisyon sa Mindanao kag nagatindog nga sekretaryo sang Pang-rehiyon nga Komite sang Partido sa Northeast Mindanao sa nagligad nga masobra sa duha ka dekada. Nagserbe man siya nga tagpamaba sang National Democratic Front sa Northeast Mindanao.

Nagdako sa Bayugan City, Agusan del Sur, naghalin si Ka Maria sa isa ka pamilya nga nahanunga nga mangunguma. Nagtapos siya sa kurso nga agroteknolohiya sa isa sa mga unibersidad sa Butuan. Ginbayaan niya ang relatibo matawhay niya nga kabuhi para sa wala sang pangduha-duha nga pag-alagad sa masang pigos nga ginahimuslan. Nagpatapo siya sa Partido sadtong 1977, sa kagrabehon sang kadulom sang pasistang paghari sa idalum sang sadto diktadurang Marcos.

Sa nagligad nga lima ka dekada, nagtungod siya sang lain-lain nga katungdanan, lakip ang pagpamuno sa rebolusyonaryong hilikuton sa mga kasyudaran kag kaumhan, sa nakatungdan kag norte-sidlangan sang Mindanao.

Wala bisan san-o man nagtahaw ang panindugan niya para sa rebolusyonaryong katuyuan. Wala-untat siya nga nagtungod sa iya mga katungdanan bilang kadre sang Partido kag lider sang BHB, bisan nga natukiban nga may kanser siya, nga duha ka dekada niya nga gin-atubang paagi sa disiplinado nga pagkaon kag pagbulong.

Mapisan nga magtuon sang Marxismo-Leninismo Maoismo si Ka Maria. Maayo niya nga ginadapat ang sandigan nga mga prinsipyo, patakaran, kag programa sang Partido sa mga kongkreto nga kahimtangan sang pumuluyo sa Northeast Mindanao. Kadungan sini, nagtuon siya sang mga rebolusyonaryong nga inagihan sang Vietnam, China kag iban pa nga mga pungsod, pati na sang iban nga mga rehiyon sa pungsod.

Sa sulod sang madamo nga tuig, hugot niya nga nangin kabulig ang iya bana, ang sadto tigpamaba sang BHB nga si Ka Oris, sa pagpamuno sang Partido kag sang BHB sa paglab-ot sang rebolusyonaryo nga mga kadalagan sa pagsulong sang pangmalawigon nga inaway banwa. Isa siya sa mga pinakamalig-on nga haligi sang Ikaduha nga Dungganon nga Kahublagan Panadlong sadtong 1992, nga iya gintibong kag ginpatuman nga wala sang pangduha-duha.

Si Ka Maria nangin isa sa pinakamaayo nga kadreng militar. Ginapaseguro niya nga permi nga kumprehensibo nga mag-uswag ang inaway banwa sa Northeast Mindanao. Sa idalum sang malig-on nga pagpamuno ni Ka Maria, nagsulong ang BHB kag pumuluyo sang wala-untat nga pagpakig-away sa mga mapangwasak kag mahimuslanon nga mga kumpaniya sa pagmina, mga plantasyon, kag mga proyektong eko-turismo nga nagpalayas sa masang anakbalhas halin sa ila mga komunidad, kag nagguba sa kapalibutan.

Ginpagkit niya sa BHB ang indi matay-og nga desisyon nga awayon ang tanan nga dagway sang pagpamigos kag agumon ang hustisya sa tanan nga krimen sang mga pasista batuk sa mga pumuluyo.

Ginpapagsik niya kag ginbuligan nga organisahon ang pagpakig-away sang masang lumad nga Manobo sa pagpangapin sa duta sang ila katigulangan, kag pagpamatuk sa nagalala nga agresyon sang mga "proyektong pangkauswagan". Tungod sini, grabe ang kaakig sa iya sang mga dalagko nga burgesya kumprador kag mga korporasyon multinasyunal, nga naghatag sang pondo agud armasan kag hanason ang mga armadong pwersa sang kaaway kag mga grupong paramilitar agud pakig-awayan ang BHB, kag "dugmukon" si Ka Maria.

Sa mga panahon sang pagpahuway, nagakuha si Ka Maria sang mga laragway sang katahum sang mga pinasahi nga orkidya kag mga bulak, nga nagapakita sang duag sa tunga sang berde nga kalasangan sang mga kampong gerilya.

Naga-daloy ang dugo sang mga rebolusyonaryong baganihan sa mga ugat ni Ka Maria, naga-daloy subong ang iya dugo sa mga ugat sang bag-o nga henerasyon sang mga kadre sang Partido kag mga Pulang hangaway. Sila determinado, kaangay ni Ka Maria sadto, nga padayunon ang inaway banwa halin sa isa ka halintang tubtob sa masunod, padulong sa himpit nga kadalag-an.

Mga sinipi halin sa pasidungog sang Komite Sentral sang Pilipinas kay Ka Maria Malaya, Pebrero 12, 2025. AB

Koresponsal

Ang panghangkat sang kabuhi nga pultaym sa rebolusyon

Una nga nakamuklat si Loren, isa ka pamatan-on nga babaye, sa panahon sang pandemya. Dako ang kaakig niya sa ginpatuman nga *lockdown* sang rehimen Duterte nga nagpanalasa sa importante nga mga hitabo sa iya kabuhi, pareho sang pagmartsa sa pagtapos halin sa *senior* hayskul kag makahiwat sang ika-18 ka tuig nga kaadlawan. Nawad-an sang trabaho ang iya mga ginikanan, kag napatyan ang ila pamilya tungod wala sila sang mabayad sa ospital.

"Imposible nga indi ako makamuklat sa panahon nga ini," estorya niya. Permi siya nagatamod sa *social media* kag nagasunod sa mga *post* ni Chad Booc, isa ka aktibista nga manunudlo. Halin sa mga *online* nga mga talakayan, nakita niya ang pagka-importante sang pagpakigbahin sa mga organisasyon masa sang mga pamatan-on pareho niya nga napukaw sa lain-lain nga mga hambalanon sa pungsod.

Nangin istambay (ako) sa Discord kag iban pa nga *online* nga pulong," estorya ni Loren. Apang sa pihak sang iya interes, may panahon nga nag-untat ang pagpamangkot niya bahin sa mga panghitabo sa sosyedad. Liwat siya nga napukaw sang mabalitaan ang makasiligni nga pagpatay kay Book kag iban pa nga ginkilala nga New Bataan 5.

"Paghibi, kainit kag wala untat nga pabasol sa pasistang rehimen ang ginhimo ko sa bug-os nga adlaw sang makumpirma ang natabo sa ila ni Teacher Chad," pagdumdom niya. "Indi ko maagwanta nga ipabilin sa akon kaugalingon ang kasubo kag kaakig, nagkadto ako sa dalanon, bitbit kag singgit ang panawagan sang hustisya sa nangin kabangdanan nga-a ako namuklat kag naghulag."

Halin sadto, wala na siya nadula sa dalanon. Nagbalik siya sa pagka-estudyante sang Pungsodnon Demokratikong Eskwelahan. Nagpakigbahin siya sa mga kalit-protesta.

Sang magbukas ang mga eskwelahan, nagsulod siya sa isa ka unibersidad bilang "iskolar sang himata." Gin-atubang niya diri ang isyu sang mataas nga gasto sa edukasyon kag kapabayaan sang estado sa iya sektor. Tungod diri, nagtinguha siya nga mag-organisa sa kubay sang pareho niya nga estudyante.

"Indi basta-basta nga ginahatag sang mga yara sa gahum ang mga nagakadapat sa pamatan-on," pahayag niya. Napamatud-an niya ini sang wala ginproseso ang aplikasyon niya para sa bulig pangpinansya sa ulihi nga tuig sa kolehiyo. "(K)inahanglan ko nga magpakitluoy para mapadayon ang pag-eskwela ko ukon indi gani magpasimpalad sa libuan ka estudyante nga nagahandum nga makasulod sa mga pangpubliko nga unibersidad."

Sa pihak sini, ginapamensar pa gihapon niya nga makatapos tungod isa ka tuig na lang may diploma na siya. Apang napanghuna-hunaan man niya nga indi niya kinahanglan sang diploma para bag-uhon ang paantus nga sistema kag sosyedad pyudal-patriyarkal nga doble ang pagpaantus sa pamatan-on nga kababaenhan pareho niya.

"Lahog ko sa mga kaupod nga indi ko kinahanglan sang diploma sa kolehiyo kon ako naman 'nakatapos sang PADEPA' kag tayuyon nga nagatuon sang teorya kag praktika," siling niya.

Sa iya inagihan, ang kabuhing pultaym sa kasyudaran nagakahulugan sang adlaw-adlaw nga pagpaninguha kag pagpili nga pangibabawan ang naandan na nga burgis nga kultura.

"Wala na ako naga-upod sa gimikan sang akon mga abyan," estorya ni Loren nga sadto mahiligon nga magsupsop sang *vape* kag maggamit sang mga *app* sa *smartphone* para sa pagpakig-deyt. "Mas uhaw na ako nga makatuon sang mga teorya kag pagtuon sang Marxismo-Leninismo-Maoismo kag magtudlo sang PADEPA, nagpakigbahin sa mga hublag ano man ini katemprano, magpangabuhi sa ulumhan kag pabrika kag magkadto sa eskwelahan para magpukaw, mag-organisa kag magmobilisa."

May mga higayon nga gusto na niya mag-*surender* sa hilikuton. Agud pangibabawan ang mga higayon nga ini, nagakuha siya sang mga pagtulunan kon paano ginresolba ang amo nga mga kontradiksyon sang iban nga mga kaupod. Ginpanghuna-huna niya ang kalawigon na sang gin-agihan sa rebolusyon, madamo na ang naghalad sang kabuhi. Sa pihak sini, madamo man ang nagpabilin bisan kahibalo sila nga indi na nila makita ang kadalag-an. Dako ang pagdayaw niya sa mga kaupod nga ginasulong ang pungsodnon nga demokrasya para sa ila mga anak, apo kag ang ginbilin nga mga handurawan kag amot sang mga kaupod nga martir.

"Makahuluya sa organisador ko nga si Teacher Chad nga isa sa libuan ka biktima sang pasistang rehimen," siling niya. "Indi ako perpekto nga aktibista kag organisador, apang indi ako makapoy kag mag-untat nga magtuon, magtudlo, manadlong, magpangibabaw, maghigugma kag maghimakas."

Subong nga tuig, liwat nga maga-atubang sa sipak nga dalan si Loren—kon magpadayon nga pultaym sa kasyudaran, ukon magkadto sa kaumhan. AB

Koresponsal

Nagalala nga paglapas sa mga kinamatarung sang bata sa idalum sang rehimen Marcos

Ginpanginwala kag ginkundena sang Makabayang Kilusan ng Bagong Kababaihan (Makibaka) ang sini lang pahayag sang rehimen Marcos nga pwede na nga kakason sa listahan ang Pilipinas halin sa pagbantay sang UN Special Representative of the Secretary-General (SRSG) on Children and Armed Conflict ukon mga bata nga yara sa patag sang armadong kagamo. Suno sa Makibaka, indi matuod ang ginahambal ni Marcos nga nangin madinalag-on ang gobyerno sini sa pag-atubang sa mga hambalanon pang-bata pareho sang *child labor*, kalakasan batuk sa mga bata, *trafficking*, pagkunol (*stunting*) kag bisan pagsabat sa kaimolon nga ugat sang inaway.

Ginpanugyanan sang Makibaka ang UN-SRSG nga mas madalum nga analisahon ang mga ginsumiter nga mga report sang rehimen Marcos. Suno diri, mapaniplang kag makaisa ka bahin ang mga report nga ini nga luyag nga tabunan ang nanari-sari nga kapintas kag paglapas sa kinamatarung sang mga bata, sang ila mga pamilya kag mga komunidad nga tungod sa nagasingki nga kaimolon nagapakigbato kag nagapakig-away. Ang reyalidad, indi "kampeon" sang mga proteksyon sang mga bata ang rehimen Marcos, kundi numero uno nga tiglapas sang ila mga kinamatarung.

Sa report sa Ang Bayan, indi magnubo sa 1,267 ang kaso sang paglapas sa mga tawhanon nga kinamatarung nga imbolbado ang mga bata halin sang magpungko si Ferdinand Marcos Jr sadtong Hunyo 2022 tubtob Enero 28 subong nga tuig. Kabahin sa mga ini ang mga kaso sang pagpatay, paslaw nga pagpatay, pag-abdak, tortyur, iligal nga pagpang-aresto kag detensyon sang mga menor-de-edad kag mga kabataan. Biktima man sila sang pagpangbomba, istraping, pswersahan nga pagpalayas, blokeyo sa pagkaon, pagpang-ipit kag intimidasyon kag okupasyon militar. Tanan nga ini lapas sa internasyunal nga makatawo nga laye, kag sa ispesyal nga mga proteksyon sa mga bata, kag mga bag-ong bun-ag nga mga lapsag kag ila mga nagapatiti nga iloy.

Napulo ka bata ang wala sang kaluoy nga ginpatay sang mga soldado sang AFP kag ginpaguwa nga napatay sa mga engkwentro sa tunga sini kag sang mga yunit sang Bagong Hukbong Bayan (BHB). Lakip diri ang 9-anyos nga si Kylene Casao sa Batangas, 17 anyos nga si Argie Salvador sa Camarines Norte kag ang 16-anyos nga si Eusebio Cranzo (Kuni Cuba) sa Sultan Kudarat. Sa Negros, ginmasaker sang 94th IB ang pamilya Fausto, lakip ang 11-anyos nga si Raben kag 15-anyos nga si Ben, subongman sa pagpatay sini sa 16-anyos nga si Everly Kee, kaupod ang iya 5 ka bulan nga nagabusong nga iloy.

Sa Masbate, wala sang kaluoy nga ginpatay sang mga soldado ang 17-anyos nga si Carling Belan kag ang 14-anyos nga si JP Osabel sa separado nga insidente. Pareho sila nga ginpasibangdan nga mga Pulang hangaway sang mga soldado. Sa Samar, duha ka bata ang basta na lang gintiro sang 73rd IB sang naabtan nila ang mga ini sa kagulangan. Sa Samar man gihapon, magkaupod nga ginpatay sang mga berdugo sang 63rd IB si Ronie Obiado kag ang iya 2-tuig nga apo nga si Intoy. Sa Oriental Mindoro, isa ka bata sang pamilya Inyab ang ginpatay samtang nagapatigayon sang operasyon kombat ang mga berdugo nga soldado. Sa tanan nga mga kaso nga ini, sulit-sulit nga ginapanginwala sang mga pamilya, abyan kag kababaryo ang pagbinutig sang AFP nga may kahilabtanan sa BHB ang mga biktima.

Tatlo ka napulo ka bata ang biktima sang pag-abdak, pagtilaw nga pag-abdak kag iligal detensyon. Lima sa ila mga bag-ong bun-ag nga mga lapsag. Isa diri si Baby Rhea, anak sang mga Pulang hangaway, nga ginkidnap sang 47th IB agud pwersahon nga magsungka ang iya mga ginikanan. Subongman ang katuyuan sang mga berdugo sa pag-kidnap kay Baby Marx sa Negros. Sa Samar, duha ka bag-ong bun-ag nga lapsag ang sekreto nga ginpriso sa kampo sang 8th IB, kaupod ang ila mga iloy, agud pasungkaon ang ila mga amay nga ginasuspetsuhan nga mga hangaway. Samtang, gintilawan apang napunggan sang taga-baryo ang pag-kidnap sang mga soldado sa isa ka lapsag pagkatapos nga iligal nila nga arestuhon ang iya iloy sa Masbate. Sa Samar pa gihapon, pito ka menor de edad ang gindakop kag ginhimo nga "hostage" sa sulod sang kampo militar agud gamiton nga paon sa ila mga himata nga ginasuspetsuhan nga mga hangaway.

Indi luwas ang mga bata sa tortyur sa kamot sang mga soldado. Sa Samar, kaupod nga ginbulad sa adlaw ang duha ka menor-de-edad nga anak ni Tipano Rotamula pagkatapos siya pasibangdan sang mga soldado nga imbolbado sa isa ka ambus sang BHB. Sa Surigao, ginkastigo ang duha ka bata nga sila Archie kag Dennis, kaupod sang iban pa nga katapo sang pamilya Montenegro, tungod sa suspetso nga nagasuporta sila sa rebolusyonaryong kahublagan.

Libuan ka mga bata ang nagaantus sang troma kag kahadlok tungod sang patarasak nga pagpangbomba, pang-istraping kag pagpangkanyon sa Samar, Negros, Ilocos, Agusan, Cagayan, Aurora, Kalinga, Bukidnon, Abra, Iloilo, Camarines Sur, Quezon, Surigao, Nueva Ecija kag Mindoro. Gamit ang pinakabag-o kag pinaka-*high-tech* nga mga eroplano pang-gyera, *howitser*, kag *drone*, ginahalitan sang pagpangbomba ang mga sibilyan nga komunidad sang

"Nagalala nga..." sundan sa pahina 7

87th IB, berdugo sang Samar

Tayuyon ang pagsabwag sang terorismo sang 87th IB sa mga banwa sang Samar. Pinakaulihi nga krimen sini ang pagtiro kag pagpatay sang mga berdugo nga soldado sini sa mag-amay nga mangunguma sa Santo Nino, Paranas, Samar sadtong Pebrero 5. Pareho sa iban nga kaso, ginpaguwa nila nga mga Pulang hangaway sang Bagong Hukbong Bayan ang duha agud tabunan ang ila krimen kag salabton sa internasyunal nga makatawo nga laye.

Padulong ang mag-amay nga sanday Renato kag Reymark Gabac sa ila ulumhan sang alas-8 sang aga agud asikasuhon ang ila karabaw sang masugata sang mga soldado. Panaysayon sang mga residente, nasal-an sang mga soldado nga mga Pulang hangaway ang duha sunod sang isa ka inaway sadtong 4:20 sang kaagahon sa malayo nga bahin sa dulunan sang Barangay Santo Niño kag Maylobe.

Bag-o lang nakabalik si Renato sa Samar halin sang pagtiner sang pila ka panahon sa Manila. Naghalin siya sa isla tungod wala siya ginapahuwayan sang pagpamilit sang mga soldado sang 87th IB nga magserbe nga aset-panilag sa ila barangay batuk sa hangaway sang banwa.

"Wala sang huya nila nga ginatikal ang ila kadalag-an bisan nga tuman ka kitaon nga bisan nga sa litrato nga sila mismo ang nagkuha nga binangon lang ang dala sang mag-amay," pahayag sang BHB-Western Samar. Ginpabayuan pa sang mga soldado kag gin-ilisan ang ginasuksok nga bayo sang mag-amay nga suno sa mga taga-barangay indi amo sini ang ila bayo sang maghalin sa ila balay.

Malayo ang lugar sang mga Gabac sa lugar sang engkwentro, suno sa BHB-Samar. Hungod nga ginpatay ang duha sa kaakig sang mga soldado tungod sa sunod-sunod nila nga kapaslawan sa serye nga pag-atake kag engkwentro sa mga yunit sang BHB sa una nga semana sang Pebrero.

Sa report sang yunit, napaslawan ang isa ka kumpanya sang 82nd DRC nga papason ang isa ka grupo ukon tim sang BHB sa Barangay Calapi, Motiong sadtong Pebrero 1. Suno sa BHB-Western Samar, epektibo nga naka-depensa ang mga Pulang hangaway kon diin isa ka upisyal sang DRC ang napatay samtang luwas nga nakaatras nga wala sang kaswalti ang grupo.

Luwas man nga nakaatras ang yunit sang BHB-Western Samar sa natabo nga engkwentro sadtong Pebrero 5. Sa kainit sang militar, nagpaulan ini sang 17 ka bala sang mortar sa maitum nga katuyuan nga maigo ang BHB.

Indi ini ang una nga higayon nga bayolente nga gin-atake sang 87th IB ang mga banwa sang Samar. Sadtong Septyembre 2023, isa ka semana sini nga ginbomba ang mga barangay sa San Nicolas kag Aguingayan sa San Jose de Buan nga nagtuga sang perwisyo sa taga-baryo. Kadungan sang terorismo ang pagdumili sa mga mangunguma nga magkadto sa ila mga ulumhan. Bisan ang mga eskwelahan napwersa nga magsira tungod diri. Suno sa taga-baryo, mas maayo pa ang kahimtangan nila kon mag-atake ang mga insekto kag ilaga, tungod bisan kon paano may maani sila. Apang kon ang 87th IB ang magsalakay, grabe nga gutom ang ila maagum.

Isa pa ka pagpangbomba ang gin-report sang mga residente sang Sityo San Pedro, Barangay 3, San Jose de Buan, Samar sadtong Hunyo 2024. Balos-salakay ini sang militar pagkatapaos nga mapatyan sang isa ka soldado sa operasyon haras sang BHB-Western Samar.Tungod sa pagpangkanyon kag sa ginpatuman nga pagdumili sang militar, kadam-an sa mga mangunguma wala nakapanguma sa ila kaingin. Ang iban natulod nga magbakwit sa kahadlok nga maigo sang mga bomba. Magluwas sa pagpangkanyon, nagpangawat man sang mga sapat kag pagkaon ang mga soldado halin sa mga mangunguma.

Sa grabe nga gintuga nga perwisyo sang 87th IB, naghugpong ang mga residente sang amo nga sityo agud igiit ang pagpalayas sa mga soldado nga nagakampo sa ila lugar.

Nagpaabot sang pag-ugyon sa kasubo ang BHB-Western Samar sa mga himata sang mag-amay nga Gabac kag iban pa nga biktima sang 87th IB. Pasalig sini nga maabot ang panahon nga pabayaron sang rebolusyonaryong kahublagan ang berdugo nga 87th IB sa ila makasiligni nga krimen batuk sa pumuluyo. AB

"Nagalala sang..." halin sa pahina 6

mga tumandok nga mangunguma. Apektado bisan ang pagtuon sang mga bata tungod nagakapilitan ang mga lokal nga gobyerno nga suspendihon ang klase sa mga lugar kon diin masingki ang pagpangbomba kag militarisasyon.

Indi luwas ang mga bata sa mga komunidad sang mangunguma nga permi nga yara sa katalagman sang pagsalakay sang mga maton sang nagapangkawkaw sang duta, kabulig ang mga pulis kag militar. Lakip diri ang mga bata sa Hacienda Yulo, Lupang Ramos, mga ulumhan sa Bulacan kag madamo pa nga iban.

Indi man luwas ang mga bata sa mga komunidad sang mga mamumugon kag mala-mamumugon sa kasyudaran sa lain-lain nga dagway sang pagpangkugmat, pagpamahog, pagabdak kag pagpatay. Sa listahan sang AB, indi magnubo sa tatlo ka komunidad ang nakaagi sang mapintas nga demolisyon.Isa diri ang demolisyon sa Quezon City agud hatagan ligwa ang konstruksyon sang *parking lot* sang pangpubliko nga ospital nga pangbata nga nagresulta sa pagtulog sang mga lapsag kag bata sa dalanon.

Pamatuod ang lapnagon nga mga paglapas sa tawhanon nga kinamatarung sa mga bata, kag sa pumuluyo sa pangkabug-osan, nga tayuyon ang kampanya sang pagpanumpo sang rehimen sa ngalan sang paglutos sang rebolusyonaryong kahublagan ilabi na sa kaumhan. AB

Wala untat nga kalakasan sang 62nd IB sa Negros

Ginkuha kag hungod nga ginpatay sang mga soldado sang 62nd IB ang mangunguma nga si Rolito Tanillo sa Barangay Tala-on, La Libertad, Negros Oriental sadtong Pebrero 10, alas-7 sang gab-i. Suno sa report, ginkuha siya sang mga soldado halin sa iya balay, gindala sa iban nga lugar agud patyon.

Ginpaguwa sang mga soldado nga napatay siya sa engkwentro sa Bagong Hukbong Bayan (BHB). Patarasak sila nga nagpalupok para sa peke nga engkwentro. Nagtuga ini sang grabe nga kahadlok sa taga-baryo.

Pila ka adlaw antes ang pagpatay, iligal nga nang-aresto ang 62nd IB sa mga sibilyan sadtong Enero 29 kag 31 sa Central Negros.

Sa Barangay Linantuyan, Guihulngan City, Negros Oriental, ginaresto ang 70-anyos nga si Naring Remasog sa indi maathag nga basehan. Tubtob subong indi pat-ud sang pamilya kon diin gindala sang mga soldado ang biktima kag kon ano ang iya kahimtangan.

Sa Barangay Santol, Binalbagan, Negros Occidental, gin-aresto si Bobet Carillo sadtong Enero 29. Ginpakutkot sang duta sa idalum sang ila balay ang iya asawa kag bata agud kuno pangitaon ang armas nga gintago diri ni Carillo. Wala labot pa diri, pilit nga ginpagiya sa operasyon kombat si Carillo sa magkatambi nga mga banwa malapit sa Binalbagan. Sadtong Pebrero 18, gin-report sang mga residente sa Hacienda Tres Hermanos sa Barangay Luna, Cadiz City ang pagdagsa sang mga Scout Ranger halin sa 79th IB sa ila komunidad. Ginsulod nila ang balay sang tsirman sang asosasyon kag ginpaidalum siya sa interogasyon.

Pagpang-ipit. Sa Cordillera, ginpasakaan sang reklamo nga paglapas sa "terrorism financing" ang tagpamaba sang Kilusang Mayo Uno-Cordillera nga si Mike Cabangon. Sadtong Pebrero 15, nakabaton si Cabangon sang reklamo nga ginpasaka sang pulis batuk sa iya bangud kuno sa duha ka insidente sang paglapas sa "terrorism financing."

Si Cabangon ang ika-12 nga progresibong indibidwal sa Northen Luzon nga ginpasakaan sang himo-himo nga reklamo kaangot sa *terrorism financing.*

Sa Iloilo, gin-report sang Anakbayan-West Visayas State University (WVSU) ang pagkumpronta sini sa isa ka katapo sang Student Intelligence Network (SIN) sa idalum sang Reserve Officer Training Corps (ROTC) nga nagpakuno-kuno nga estudyante sang unibersidad kag nagpanilag sa ila organisasyon. Nag-ako ang amo nga indibidwal sa iya ginhimo nga pagpanilag batuk sa mga katapo sang Anakbayan-WVSU santo sa mando sa iya sang ROTC.

Pagka-inutil, kasakon, nagpalala sa epekto sang *shear line*

MABASKOG NGA GINKUNDENAR sang People Surge, alyansa sang mga nakaluwas sa kalamidad, ang pagka-inutil sang rehimen Marcos nga hatagan-proteksyon ang mga bulnerable nga komunidad sa panahon sang mga bagyo kag pag-ulan nga dala sang *shear line*. Ginbatikos man sini ang pagpabor sang rehimen sa mapangwasak nga mga proyekto kag operasyon sang mina, kwari kag pagbag-o gamit sang duta nga nagpalala sa mga kahalitan sang pagbaha kag pag-ulan. Gingiit sini nga dapat hatagan-hustisya kag kumpensasyon ang mga nakaluwas sa mga kalamidad kag untaton ang nasambit nga mga mapangwasak nga operasyon.

Halin Enero, bug-os nga barangay sa Samar, Davao, mga rehiyon sang Camarines, Cagayan kag iban pa nga mga probinsya ang nalumos sa baha tungod sa malawig kag mabaskog nga pag-ulan nga dala sang *shear line*. Ang *shear line* amo ang banggaan sang lain-lain nga kadasig, direksyon kag temperatura sang hangin nga nagaresulta sa pag-ulan.

Sang sini lang, ginlumos sang mga ulan ang mga barangay sa mga rehiyon sang Calabarzon, Western Visayas kag Central Visayas nga nagtuga sang kahalitan sa 850,000 indibidwal. Lakip sa mga nabalita ang grabe nga pagbaha sa Puerto Princesa City kag iban pa nga banwa sa Palawan, kon diin lima ang napatay.

Tuman ka kulang ang ginpanagtag sang estado nga ₱65 milyon nga ayuda kon ianggid sa kadakuon sang kahalitan, suno sa grupo. Indi sini masarangan nga liwat ipatindog ang mga balay, ibalik ang mga nadula nga pananum, ukon sabton ang troma nga gintuga sa aton mga komunidad sa tuman ka gamay nga balor nga ini.

Panawagan sang alyansa nga dapat may kumprehensibo nga plano pang-kalamidad agud hatagan prayoridad ang pinaka-bulnerable nga mga lugar kag mga programa para sa palangabuhian sa mga apektado nga mga komunidad. Kinahanglan man nga pasabton ang mga lokal kag pungsodnon nga mga upisyal nga napaslawan nga protektaran ang ila pumuluyo, tungod ang ila pagpabaya nagpabaskog sa kagrabehon sang kalamidad.

SA MALIP-OT NGA PULONG

4,000

tonelada sang **sibuyas** ang ginpahanugutan nga i-*import* sa panahon sang tig-alani. Ginkabig ini sang mga mangunguma nga pagpang-sabotahe ni Marcos sa produksyon sang lokal nga sibuyas.

17%

ang ginbagsak sang **baklanay sang humay** sadtong Enero pagkatapos nga nag-arangkada ang importasyon sang bugas sadtong 2024. Pinakanubo ang baklanay sa Calabarzon, sa aberyeds nga ₱17.41/kilo kumparar sa pungsodnon nga abereyds nga ₱20.70/kilo.

Ginkuhaan: Philippine Statistics Authority

₱4B

pondo sang **USAID** nga natalana para sa mga maka-US nga organisasyon kag institusyon sa Pilipinas ginsuspinde ni US Pres. Donald Trump sang 90 ka adlaw.

1 Beechcraft King Air 300

eroplano pang-espiya sang US ang nagbulusok sa Ampatuan, Maguindanao del Sur sadtong Pebrero 6, malayo sa ginasiling nga "hotspot" sang banggaan sang Pilipinas sa China, nga ginarason sang US sa presensya sini sa pungsod.

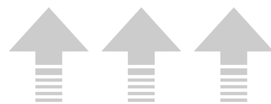
7,210

patay nga soldado

ang padayon nga "nagabaton" sang pensyon nga nagaabot sa ₱615 milyon sadtong 2023.

Ginkuhaan: Commission on Audit

714%

ginsaka sang presyo sang *diesel* halin sang ginpatuman ang Oil Deregulation Law sadtong Marso 1998 tubtob Enero 2025 ukon 27 ka tuig, samtang 563% naman ang ginsaka sang presyo sang gasolina sa pareho nga panahon.

Ginkuhaan: Paaralang Medardo Roda sang Piston

62%

ka mga tinawao sang 126 ka organisasyon nga makatawo kag sibiko ang nag-report nga na-*redtag* sadtong nagligad nga tuig, 57% sa ila ang ginpaidalum sa pisikal nga sarbeylans kag 17% naga-atubang sang kaso nga "terrorism financing" bilang dagway sang pagpang-ipit kag pagpanghadlok sang estado, agud pilit sila nga pauntaton sa ila hilikuton pagkamaluluy-on.

Ginkuhaan: Council of People's Development and Governance/National Union of People's Lawyers

55%

ukon 86 sa 156 nga rehistrado sa eleksyon *party-list* mga partido sang mga dinastiyang pulitikal, dalagko nga negosyo kag militar ukon pulis; naga-atubang sang mga kaso sa korapsyon, may indi masaligan nga adbokasiya ukon indi gani wala sang ginhapag sa publiko nga nagakaigo nga impormasyon.

Ginkuhaan: Kontra Daya

Protesta kontra pagsaka sang matrikula sa Panay. Nagprotesta ang mga estudyante halin sa lain-lain nga pribadong unibersidad sadtong Pebrero 14 agud pamatukan ang nagahana nga pagsaka sang matrikula kag iban pa nga balayran. Ginpangunahan ang protesta sang Kabataan Partylist-Panay,

Mga protesta kontra kakasanay sa Cebu. Naglunsar sang piket ang grupo sang pamugon kag katapo sang Makabayan Coalition sadtong Pebrero 13 agud iprotesta ang nagagrabe nga kakasanay kag kontraktwalisasyon sa probinsya. Antes sini, nagpatigayon sang protesta ang mamumugon sang Coca-Cola Cebu sa atubang sang planta sini sa Mandaue sadtong Pebrero 11, sa adlaw nga ginkakas sang kumpaniya ang 200 ka mamumugon.

Saot batuk sa pasismo. Ginpangunahan sang Gabriela ang tuigan nga pagsaot agud handurawon ang One Billion Rising (OBR) sa Mendiola sa Manila sadtong Pebrero 14. Subong nga tuig, nakatutok ang kampanya sang OBR sa pagpamatuk sa pasismo sa lain-lain nga bahin sang kalibutan, lakip ang mga gyerang ginpasimunuan kag ginsulsolan sang US kag pasismo sang mga estado nga ginapondohan sang US.

Bugas lang ang nagamahal. Nagkadto ang mga mangunguma nga naghalin pa sa Bulacan, Rizal, Laguna, Tarlac sa atubang sang Department of Agriculture agud liwat ipanawagan ang pagbasura sa Rice Liberalization Law, nga ginhimo nga laye sadtong Pebrero 14, 2018.

Antiqueño kontra-mina. Ginlunsar sang ginatos ka Antiqueno ang koalisyon AMLIG Antique Alliance sadtong Pebrero 11 agud pamatukan ang nabalita nga padeklarar sang estado sa 3,715 ka ektarya nga kadutaan sa halos 16 ka barangay sa Patnongon, San Remegio, Valderrama kag Sibalom sa Antique bilang mga lugar sang pagmina.

5-tuig nga pangkisa sang dyip, ibalik. Nagtipon sa atubang sang LTFRB ang mga katapo sang Piston sadtong Pebrero 10 agud igiit ang pagbalik sa 5-tuig indibidwal nga pangkisa sa mga tsuper kag opereytor. Nagsumiter man sila sang petisyon nga may pirma sang masobra 30 ka organisasyon sang mga drayber sang dyip para diri.

Kuhaon ang buwis sa lana. Nagprotesta ang Piston kag iban pa nga demokratiko nga grupo sa atubang sang Petron Philcoa sa Quezon City sadtong Pebrero 10, ika-27 nga anibersaryo sang Oil Deregulation Law. Ginpahanugutan sang laye nga ini ang wala-pugong nga pagsaka sang presyo sang lana. Panawagan nila ang pagkakas sang VAT kag *exicse tax* sa mga produktong petrolyo nga pabug-at sa mga drayber kag komyuter.

"Assumption of Jurisdiction" sang DOLE sa welga sa Nexperia, instrumento sang kapitalista

GINBUYAGYAG SANG DEPARTMENT of Labor and Employment (DOLE) ang pagka maka-kapitalista sang magpaguwa ini sang mando nga "assumption of jurisdiction" ukon AJ sadtong Pebrero 5 sa gina-atubang nga away sang mamumugon kag unyon sa Nexperia Philippines Inc. Paagi sa AJ, epektibo nga gindumilian sang DOLE ang plano nga welga nga ginhanda sang mga mamumugon sa pagpanguna sang Nexperia Philippines Inc Workers'Union-National Federation of Labor Unions-Kilusang Mayo Uno (NPIWU-NAFLU-KMU).

Ang AJ isa ka kamanduan nga ginpaguwa sang tiglikom sang DOLE sa mga kagamo sa pamugon sa mga industriya nga ginakabig "importante sa pungsodnon nga interes". Otomatiko nga punggan sini ang ano man nga welga ukon *lockout*, kag obligado gilayon nga magbalik sa trabaho ang mga mamumugon kag padayunon ang operasyon sang kumpaniya. Gamit ang AJ, pwede nga pahulagon sang DOLE ang mga pulis kag militar agud ipiton ang mga mamumugon nga magapamatuk sini nga kamanduan.

Asud-asod nga mga piket kag rali ang ginpatigayon sang NPIWU sining Pebrero agud batikuson ang AJ. Singgit nila nga gilayon nga ibasura ang AJ kag sabton sang Nexperia ang madugay na nga demanda sang mga mamumugon diri. Madumduman nga nagboto ang mayoriya sang mga katapo sang NPIWU-NAFLU-KMU sadtong Disyembre 20, 2024 agud ikasa ang welga pagkatapos sang isa ka tuig nga pag-atrasar sang kumpaniya sa negosasyon kag *deadlock* sa negosasyon para sa bag-o nga *collective bargaining agreement* (CBA). Pagpakigbato man ini sa iligal nga kakasanay kag pagkakas sa trabaho sang apat ka upisyal sang unyon lakip ang pangulo sini sadtong Disyembre 17, 2024.

Suno sa Center for Trade Union and Human Rights (Philippines), lapas ang AJ sa kinamatarung sang mga mamumugon sa pakig-negosasyon sa CBA kag kinamatarung nga magwelga. May yara na sang pamatbat ang International Labour Organization Committee of Experts on the Application of Conventions (ILO CEACR) nga nagalapas sa ILO Conventions 87 kag 98 ang AJ sa kinamatarung sa kolektibo nga pakig-negosasyon kag kinamatarung nga magwelga.

Ang Nexperia kabahin sang isa ka kumpaniya nga multinasyunal nga nagatuga sang mga semiconductor chip nga ginagamit sa mga salakyan, *cellphone*, kag iban pa. Lakip sa mga kliyente sini ang Bosch, Continental, Denxo, Huawei, Neltz, Tesla, Xiaomi kag Samsung.

Sa subong, makahimo ang Nexperia Philippines sang pito ka milyon ka *chip* kada adlaw. Kabahin man ini sa masobra 90 ka bilyon nga *semiconductor chip* nga ma-prodyus sang bug-os nga kumpaniya kada tuig. Sining Pebrero, nag-report ang kumpaniya sang kabilugan nga kita nga $12.61 bilyon para sa 2024.

Ang Nexperia amo ang anay Phillips Semiconductors, isa sa pinakadako nga kumpaniya sang semiconductor nga nakabase sa The Netherlands. Ginbaligya ini sang mga Dutch sa nagapanag-iya sang mga nagapangapital nga Amerikano sadtong 2016 kag nangin NXP Semiconductors. Sadtong 2017, nabakal ini sang Wing Tech, isa ka kumpaniya nga Chinese nga kabahin sang pagpanag-iya sang estado sang China. May yara ini mayor nga mga opisina sa The Netherlands kag China.